

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Cistide) 4. szám, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt 729.)

Felolvasó szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egész évre . . . 28 kor. | Negyed évre . . . 7.— kor.
Fél évre . . . 14 " | Egy hóra . . . 2.40 "
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések 6 hasábus petit sorja 60 fill.

Magyarország és Ausztria tengerpartjának latinsága.

— Üzenet a hűtlen szövetségesnek. —

II.

Rendkívül érdekes momentum a vajmi kevesen tudnak felőle, hogy Fiumének Magyarországhoz való csatolása már a legnagyobb magyar király: Mátyás fejében megfordult. A diadalmos osztrák háború befejezése után, a békealkudozásoknál felvetődött az a terv, hogy Magyarország visszaadja foglalásait (Alsó- és Felső-Ausztriát és Stájerországot) Trieszt és Fiume fejében; az utóbbi, akkor csak harminenéggyé volt a Habsburgoké, Trieszt már 1382 óta. Mátyás uralkodása vége felé sokat foglalkozott a magyar tengerpart ügyével: Dalmácia ekkor már a velenceieké, de alighanem háborút indított volna ellenük Mátyás, ha oly korán meg nem hal. Sokkal később, egy másik nagy elmében merült fel ez a gondolat. II. József ugyanis azt szeretete mondani: „Kiveszem Mátyást a magyarok szájából“. Ő aligha tudott valamit Mátyás épp említett terveiről, de fiumei utazása alkalmával (még Mária Terézia életében) látta, hogy Fiume gazdaságilag Magyarországra van utalva s anyjának figyelmébe is ajánlotta érdekesen becses tapasztalatait. A fiumeiak maguk a legnagyobb, egyhangu lelkesedéssel voltak a terv mellett (már csak Trieszt hatalmas versengése miatt is) s egyhangu örömmel fogadták az átesatolást. Ezt világosan igazolják az ügyről fennmaradt összes okmányok (a városi tanács jegyzőkönyvei, fölterjesztései, követvésegi az udvarhoz, a különböző tárgyalások s a rendezett örömmünnep). Ők, a saját gazdasági érdekükben, nagy reményeket fűztek a dologhoz s reménykedésük be is teljesedett: az átkapcsolás után, nyomban feltűnő módon felvirágozott Fiume kereskedelme.

Triesztet, ha csak közvetve is, a Habsburgok Magyarországnak köszönhetik. A velencei uralom, Triesztben épp úgy mint Dalmáciában, nagy gazdasági és politikai elnyomást jelentett; ezt legjobban igazolja, hogy a triesztiiek siettek is Velencétől elszakadni, mihielyt erre csak lehetőség nyílt. Ez megtörténik midőn a XIV. században a Habsburgok kezdenek a tenger felé terjeszkedni. Majdnem nyomban azután, hogy a Duinóiak a Habsburg-hatalomhoz csatlakoznak (1366), a triesztiiek (1368-ban) lázadással próbálkoznak meg; osztrák katonaságot fogadnak be. Szabadulásuk ekkor nem sikerült, de az 1382-ben megismételt kísér-

let, sikerrel végződött. Tudnunk kell azonban, hogy Nagy Lajos 1381-ben fejezte be harmadik nagy háborúját Velence ellen s a turini békében végleg megalázta (Dalmácia visszavétele, nagy hadisere stb.). Tehát Trieszt elszakadását világosan az teszi lehetővé, hogy magyar fegyverek megtörték Velence hatalmát. Dalmáciát pár évtized múlva visszafoglalták a velenceiek, de Triesztet nem.

A dogek már az 1000. év előtt hozzáfogtak Dalmácia elfoglalásához. A latin érzelmi városok nagy tetszésével a XI. században a „Dalmatia e dux“ címet is viselik. Azonban sokat kellett háboruszkodniok Magyarországgal s csakis a fölük: „vechio acquisto“-nak („régiszerzemény“-nek) nevezett birtoklásuk keretében (1433 után) csaknem az egész dalmáciai tengerpart kezükbe jutott. Ragusával nem bírták; ez sehogys nem lett alattvalójuk s nem lett az övék a Narenta vidéke sem, mely Chulniához tartozott.

Szent Lászlóig Magyarországnak csak szárazföldi határa van (nem egészen a Száváig terjedt). Mihielyst a Duna-Tisza völgyében egységes állami élet alakul, fel kell lépnie a délnyugati, tenger felé való terjeszkedésnek. Alighanem e lapra tartozik Géza és Szent István összeköttetése az Orseolok-kal (Otto doge felesége, Gézának leánya). István utóda, Orseolo Péter hadat is visel Dalmáciában. — De a Szent István-féle királyságnak előbb a tűzpróbát kellett volt megállania (trónzavarok, pogánylázdások 1038 után) s csak Szent László—Kálmán uralkodása alatt szilárdul meg igazán. Nyomban megindul a tenger felé az expansio: Szent László felhasználja a Szávától a tengerig lakó horvátok konszolidálatlan állapotát, belső zavarait (csak akkor kezd itt a törzsi állapotból kialakulni az állami élet) s aláveti őket a magyar uralom alá. Korbaváig (Krbava) jártak a magyar hadak, de abbamaradt a dolog, mert Lászlónak vissza kellett térnie a távollétében történt kun betörés miatt. Ezért maradt a befejezés, a tengerpart meghódítása Kálmánra. A XII. század elején hódítja meg a dalmát városokat, melyek nyomban nagy kiváltságokat kapnak. Megvan a Traun-nak adott oklevélnek szövege, valamint Spalato-é s Sebenico-é, Kálmán utódjaitól. Összevetve ezeket a szabadalmakat, az akkori más városi privilegiumokkal, azt látjuk, hogy a magyar oklevelek — a teljes autonómia, kereskedelmi szabadság és egyéb kedvezések megadásával — igen liberálisak voltak. Ez a magyarázata annak, hogy a dalmát városok mindvégig nagy hűséggel viseltettek a magyar uralom iránt. Még ké-

sőbb, a velencei uralom alatt is igyekeznek fenntartani a kapcsolatot a magyar királlyal. Az egyik krónika szava szerint, a magyar uralom emléke „mint az édes méz“ maradt meg náluk. Evvel szemben, mihielyst Velence hatalma alá hajtja a dalmát városokat, első dolga, megszüntetni az önkormányzatot és velencei őrseget tenni a városba. Hogy a mostani dalmátok mennyire nem kívánják az olasz „megváltást“, azt a hazafiai erényekben gazdag tengerparti lakosság megmutatta azzal, hogy a világháború kitörése után csakhamar hódoló deputációt menesztett dícsőségesen uralkodó böles királyunkhoz: Ausztria császárához.

A kis Ragusa (mely csak 1358-ban lett magyar birtok) ki is tudta vonni magát az idegen uralom alól s mint független köztársaság áll magyar, majd török patronátus alatt s csak 1806-ban szűnt meg a ragusai köztársaság.

Velence föllendülése a keresztes hadjáratok eredménye, melyek ugyanazon időben indulnak meg, mikor Kálmán elfoglalja Dalmáciát. De már azelőtt is megpróbálták a velenceiek megvetni a keleti parton lábukat. Tehát a mai olasz királyság ugyanezt a célt követi: a dominium maris Adriaticae-ról van szó. Az Orseolok több hadjáratot vezetnek Dalmáciába; a dogek használják az említett „Dalmatia e dux“ címet, melyet azonban Kálmán hódítása következtében letesznek. Amint Dalmácia meghódítása a magyar királyság műve, ugy elvesztése viszont, a királyi hatalom hanyatlásának egyik következménye. Ez a XIII. századdal indul meg. Még előbb, 1161—1181-ig, Dalmácia a görög császárságé. Az akkori hatalmas görög császár, Komnenos Mánuel, felhasználja a mi belső zavarainkat s elfoglalja Dalmáciát. Azonban halála után, III. Béla visszaveszi. III. Béla az utolsó hatalmas Árpád-házi király két fiának testvérharcával kezdődik a hanyatlás. Velence, 1202-ben, alattomosan elfoglalja, illetőleg elfoglaltatja Zárárt, melyet azután II. Endré 1217-ben a Szentföldre átszállítás fejében, végleg átenged. A tatárjárás alatt még a dalmát városok (Trau) nyujtanak menedéket IV. Bélának. Utódai alatt azonban nyomban elszedik a többi is a velenceiek. Miként másutt, ugy itt is elhatalmasodik nálunk az oligarchia (Frangepánok, a Zrinyiek ősei: a Brebiriék s mások) s ezek alatt persze már ninesen oly jó dolguk a városoknak; ez megkönnyíti Velence dolgát. Másrészt, az Árpád-házi királyok elmulasztották erős flottá szervezését Dalmácia védelmére.

(Folytatjuk.)

Nagy csata az Isonzónál.

Elkeseredett támadások a görzi hídő és a doberdói fensik ellen. - Egész éjjel szünet nélküli folyt a csata. - Ellentámadásainkkal kiverjük az olaszokat az elfoglalt árkokból. - Görzöt állandóan lövi az olasz nehéz tüzérség. - 32 tisztet és 1200 főnyi légénységet elfogtunk. - Banfield Trieszt fölött ismét lelőtt egy Capronit. - Véres harcok Zaloscénél. - Nagy küzdelem a verdoni fronton.

Orosz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 8. (Hivatalos.) Károly főherceg altábornagy harcvonala: Bukovinában a helyzet változatlan. A Keletgalicai Kárpátokban a tegnapi nap folyamán visszafoglaltuk az oroszok magaslati állásait Jablonicánál, Worochánál és Tartaróvtól nyugatra. Kövess vezérezredes hadserege a Delatyntól mindkét oldalra eső területen jelentős erők számos támadását verte vissza. Bothmer gróf tábornok seregének északi szárnyán is meghiusultak az oroszok elszigetelt előretörései.

Hindenburg vezértábornagy harcvonala: Dertelkánál és Zaloscénél minden talpalattnyi földért elkeseredett küzdelem folyik. A Zaloscétól nyugatra fekvő és heves vetélkedés színhelyéül szolgáló Troskanec-majortól vívott harcokban, amely tegnap délután óta ismét a mi birtokunkban van, az oroszok számos foglyot hagytak a kezünkön. Stobichowától délre, a Stochod mentén, az oroszok egy átkelési kísérlete meghiusult.

Höfer, altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Hindenburg vezértábornagy harcvonala: A harc vonal északi részén különösebb esemény nem volt. Ellenséges osztagokat, amelyek a Zaloscétól délre eső (a Stochod mellett) tegnap megtisztított homokdombok ellen előretörték, ellentámadással visszavertük. Zaloscétól északnyugatra és nyugatra az oroszok támadásai eredménytelenek voltak. Repülőrajaink megfigyelt eredménnyel számos bombát vetettek a gyülekező csapatokra a Kovel-Sarni vasutvonalnál és attól északra.

Károly főherceg altábornagy harcvonala: Bothmer gróf tábornok hadseregénél a helyzet általánosságban változatlan. A Kárpátokban csapataink elfoglalták a Palik és Dereskováta (a Czermosz mellett) magaslatokat.

A legfőbb hadvezetőség.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 8. (Hivatalos.) Az Isonzo-harcvonalon tegnap reggel ismét kiújult a heves tüzérségi harc, a tolimeni hídfőtől egészen a tengerig. Több órai rendkívül heves tüzelés után, délután 4 órakor az olaszok számos ponton támadást intéztek a görzi hídő és a doberdói fensik ellen. Ennek következtében a Monte Sabotinin, Pevmánál és a Monte San Michelen elkeseredett harcok fejlődtek ki, amelyek az egész éjszaka át tartottak és még sem fejeződtek be. Csapataink ellentámadásai ismét visszahódították a legnagyobb részét azoknak a

teljesen összelőtt első állásoknak, amelyeket az ellenfél az első megrohanás alkalmával birtokába vett. Egyes árkokért még heves harc folyik. Eddig 32 tisztet és 1200 főnyi légénységet fogtunk el.

Görz állandóan nehéz tüzérségi tüz alatt áll, amely a városban számos tüzvészt okozott. Tegnap Sistianát az olaszok messzehordó ágyúkkal lötték.

A tioli keleti harc vonalon ismét meghiúsultak az ellenségnek a Paneveggio-tól északra eső magaslati állások ellen intézett előretörései.

Höfer, altábornagy.

Események a tengeren.

- BANFIELD UJABB BRAVURJA. -

BUDAPEST, aug. 8. (Hivatalos.) Augusztus 6-án délelőtt Banfield sorhajóhadnagy repülőgéppel hosszabb légi csata után a Trieszti-öböl felett 2700 méter magasságban lelőtt egy olasz nagy harci (Caproni) repülőgépet. Evvel a negyedik ellenséges repülőgépet győzte le. A repülőgép Sistianánál lezuhant és elégett. A bennülők közül egy hadnagy meghalt, egy altiszt súlyosan és egy altiszt könnyen megsebesült.

Balkáni harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 8. (Hivatalos.) Lényeges esemény nem történt.

Höfer, altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 8. A nagy főhadiszállás jelenti: Semmi ujság.

A legfőbb hadvezetőség.

Francia-belga harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 8. A nagy főhadiszállás jelenti: Poziéresnél ellentámadással elragadtunk az angolok kezéből egyes árkrészeket, amelyeket átmenetileg elfoglaltak. Tegnap este óta Thiepval és Basentin le Petit között új harcok folynak. A Monacumajortól északra tegnap este egy gyengébb, ma reggel pedig egy igen erős francia támadást teljesen visszavertünk.

A Thiaumont hegyháton a harcok nyugvópontra jutottak anélkül, hogy az ellenségnek sikert hoztak volna. Az Erdős-hegység keleti szélén egy francia támadást visszautasítottunk.

Ellenséges repülők több támadása a mögöttes területen semmi különösebb hatással nem járt. Metznel ismételt bombavetés némi kárt okozott.

A legfőbb hadvezetőség

ADAKOZZUNK

- a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! -

H I R E K.

BANFIELD,

a fiumei légi harc hőse.

Tengerészeti repülőink dicsősége napról-napra növekszik. Egészen rendkívüli cselekedeteket vísznek véghez ezek a hősrégi fiúk. Az olaszok tehetetlenek velük szemben. A legkiválóbb francia repülőket szerződtetik és a legjobb francia repülőgépeket vásárolják össze, hogy a hátrányukra bilent egyensúlyt valahogy helyreállítsák. És még így sem kíséri szerencse vállalkozásukat. Augusztus elsején egy tizenöt nagy harci gépből álló olasz repülőraj tört be Pirronón át Isztriába. Banfield sorhajóhadnagy Triesztben felszállt, hogy üldözőbe vegye az ellenséget. Az olaszok ekkor már Fiume felé jártak, nagy volt a térelőnyük az üldözővel szemben. Banfield gépe kitett magáért, izgalmas hajszá után utólérte az olasz raj zömét, hét hatalmas Caproni-gépet, 2700 méter magasságban, Fiume fölött. Úgyet sem vetett a tulerőre és azonnal támadott.

Rottenetes küzdelemre került a sor. Banfield nem tágitott. Az ellenség kétségbeesetten védekezik. Gépfegyverei szakadatlanul ontják a golyózáport. Végre meginog a hatalmas kétfedelű és nagy sebességgel zuhan alá. Az olasz le van győzve. Banfield most a többi ellenfeleit keresi. Ezek azonban felhasználják a jó alkalmat és míg társuk önfeláldozó halálharcában leköttötte ellenfelét, gyorsan továszalltak. Banfield meg sem kíséri az immár céltalan üldözést. A támadás el van hártva, egy ellenséges gépet lelőtt, ő már teljesítette a kötelességét. És milyen hősiessé!

A Caproni szárazföldi repülőgép. Két motorja van és két gépfegyvere. A pilótán kívül két megfigyelő ül rajta, ők kezelik a gépfegyvereket és ők dobják a bombákat. A pilóta csak a gépet vezeti. Banfield hidrolánon repül. Egyedül. Egymaga irányít és lö. Mindezt egyidejűleg. Az aeroplánok gyorsabbak és könnyebben emelkednek a hidrolánoknál. Trieszttől Fiuméig a szárazföld fölött vezet az út. Az aeroplán baj esetén simán leszállhat, a hidrolán a száraz földön összezuzza magát. Már magával az Isztrián át való repüléssel egészen rendkívüli dolgok eselekedett Banfield. A Caproni-gépek Olaszország legjobb repülőgépei. Azonfelül heten voltak egy ellen. Tizenöt gépfegyver egy ellen. Huszonegy ember egy ellen. És mégis Banfield győzött az egyenlőtlen küzdelemben.

Nem hiába félnek tőle annyira az olaszok. Nem hiába tartják őt maguk közt a legkiválóbbnak repülő társai. Egy alkalommal, amikor néhai Ferenc Ferdinánd trónörökös a pólai kikötőben szemlét tartott, Banfieldet repülésközben baleset érte és eltörte a lábát. Egy évnél tovább tartott, míg felgyógyult és újra repülhetett és még most is bíceg. De azért nyomban a háboru kitörése után ott láttuk őt legelső repülőink között.

Az olasz árulás új, nagy feladatok elé állította. Nagyszerű felderítő szolgálatakat végzett és sikerrel bombázta a vasuti csomópontokat. A hadseregparancsnokság sokszor dicsérte már meg a tengerészeti repülők sikeres működését. A sikerek oroszlanrészre mindig Banfieldé volt. Mert ő komoly, lelkiismeretes és kötelességtudó katona. Magas műszaki képzettsége van, hidegvérű és nyugodt. Csodás lélekjelenléte nem hagy-

ja el a legkritikusabb helyzetben sem, mindig rendkívül bátor és megfontolt. Szokatlan mértékben egyesülnek benne a jó katonai és a jó tengerész erényei. Emellett ő maga rendkívül szerény és személyével mindig a háttérben marad. Szeme előtt csak a szent ügy lebeg, melynek szolgálatában áll. Ezt azonban a legnagyobb odaadással szolgálja. A haza nem adózhat elég köszönettel neki.

— **Személyi hír.** Manasteriotti Heliodor dr. miniszteri osztálytanácsos Wickenburg István gróf kormányzó megbízásából közlelendési ügyben Budapestre utazott.

— **Értekezlet a népkerti ünnepély ügyében.** Az augusztus 15-én megtartandó jótékony célú népkerti ünnepély ügyében holnap, 9-én délután 6 órakor újabb értekezlet lesz a kormányzói palotában, melyre az ünnepély rendezőse ezen az uton is meghívattik.

— **Figyelmeztetés a repülőátadások esetére.** A városi tanács immár harmadszor figyelmezteti a legnyomatékosabban a város lakosságát, hogy ellenséges repülő megjelenése alkalmával sem az utcán, sem pedig a házak erkélyein vagy az ablakoknál ne tartózkodják, hanem vonuljon vissza az épületek belsejébe és azoknak is lehetőleg mélyebben fekvő részeibe. A szabadban való tartózkodás nem csak életveszedelemmel jár, hanem szigorú büntetést is von maga után.

— **Új állomásfőnök.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága Kijátsz János fiúmei máv ellenőrt Dunaföldvár állomásra állomásfőnökké nevezte ki.

— **Pályázat rajztanári állásra.** A városi tanács a képviselőtestület július 7-én tartott ülésében hozott határozat alapján pályázatot hirdet a városi reálskolánál betöltendő rajztanári állásra, akinek a szabadkézi rajzot, mértani rajzot és szépírást kell tanítania. Az állás évi 2900 korona törzsfizetéssel és 1200 korona lakbérrel van javalmazva. Egy évi ideiglenes alkalmazás után az illető megfelelés esetén véglegesítetik és a fennálló szabályzat szerint nyugdíj jogosultságot nyer. A pályázóknak igazolniok kell országos középiskolai képesítésüket a szóbanforgó tanszakra, továbbá magyar állampolgárságukat és azt, hogy az iskola olasz tannyelvét teljesen bírják. Pályázatok f. é. szeptember 3-áig nyújtandók be a városi tanácshoz.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Balázs Gyula m. kir. fővárm hivatali főnököt. Fia ifj. Balázs Gyula, a család büszkesége, m. kir. honvéd egyéves önkéntes tisztjelölt, aki a háború kitörése óta katonai szolgálatot teljesített, súlyos betegségbe esett és e hó 2-án a tiroli Levicoban meghalt. A lesújtott család iránt általános a részvétel.

— **Üzenet az orosz fogságból.** Több magyar és osztrák orvos és gyógyszerész érkezett most haza orosz hadifogságból. Ezek nem mint rokkantak, hanem mint kicsérült hadifoglyok nyerték vissza szabadságukat. A hazaérkezők számos fogoly társuktól hoztak hírt és üdvözlést. Fiume számára érkezett egy ilyen üdvözlés. Gottwald Hermann bécsi gyógyszerész közli Az Est útján Zipser Emil főhadnagy üzenetét atyja Zipser Lajos nyugalmazott máv. felügyelő számára, hogy jól érzi magát és üdvözli itthonlevő hozzátartozóit.

— **Leltározták Morgan vagyont.** — Amszterdamból táviratozzák, hogy három évi munka után végre befejezést nyert Pier

pont Morgan vagyonának leltározása. Az elhalt multimilliárdosnak összesen 312 millió márka vagyona volt. Ebből 161 milliót a műtárgyak és könyvtárak értéke tesz ki. Halála alkalmával nem találtak nála több készpénzt 680 márkánál. Ellenben 34.000 márka értékű szivart találtak a lakásán.

— **Adományok.** Siberna Viktor 25 koronát juttatott a Wickenburg-alap kezeléséhez, 25 koronát pedig az aug. 15-iki ünnepély céljaira. — Petrák Antal ugyanezen célra 10 koronát adományozott. Az alap kezelésébe, illetve az ünnepély rendezői ez uton fejezik ki hálás köszönetüket.

— **Zálogtárgyak árverése.** A városi zálogház közli, hogy mindazok a zálogtárgyak, amelyekért a kamatot 1913. december 31. óta nem fizették ki, f. é. október 23-án délelőtt 9 órától kezdve nyilvános árverés alá kerülnek.

— **Baleset az utcán.** Vrgliancich Antónia 28 éves monfalconei születésű háztartásbeli asszony, aki a Fiumara-utcában lakik, tegnap a Pile-utca sarkán elesett és eszméletlenül terült el a kövezeten. Véres arccal feküdt a földön, amikor a mentők első segélyben részesítették és a városi kórházba szállították. Többrendbeli sérülést és ezenkívül agyrázkódást állapítottak meg rajta.

— **Gyűrűlopás.** Szabó Vera Buonarroti-utcai lakosnő tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásának egy üvegszekrényéből két gyűrűjét ellopták. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi főorvosi hivatal jelentése szerint a város területén a következő fertőző betegségek fordultak elő a városban: 2 torokgyulladás, 2 vörheny. Behurcolt betegségek: 1 vérhas, 1 vörheny, 4 trachoma.

Legujabb.

A MAGYAR ELLENZÉK VEZÉREI A KIRÁLYNÁL.

BÉCS, aug. 8. Egy Bécsben időző magyar képviselő elmondta, hogy a magyar ellenzék vezérei a Tisza miniszterelnökkel kötött megállapodás értelmében esetről esetre bizalmas felvilágosítást kapnak a miniszterelnöktől a katonai és diplomáciai eseményekről. Az ellenzék bizalmi térfiai, Andrassy, Apponyi és Rakovszky már két

hétrel ezelőtt kaptak Tiszától, Buriántól és Krobotántól ilyen bizalmas felvilágosításokat. A tegnapi audiencián Apponyi ismertette saját felfogását és pártjának nézeteit a királlyal. A király több kérdést intézett hozzá és az apróbb részletekről is behatóan informáltatta magát. Rakovszky a néppárt álláspontját fejtette ki. Apponyi még tegnap hazautazott Budapestre és ma már elnökölni fog a függetlenségi párt értekezletén. Rakovszky szintén elutazott Bécsből. Khuen-Héderváry gróf, a munkapárt elnöke is Bécsben van, de nem jelenik meg audiencián a királynál.

NAGY HARCOK A LEMBERG—TARNOPOLI VASUTI VONALÉRT.

BUDAPEST, aug. 8. A sajtóhadiszárlásról jelentik: **A front déli részén vasárnap elkezdett harcok folytak, különösen Zalosce környékén.** Az oroszok a leMBERG—TARNOPOLI vasuti vonalat akarják minden áron birtokukba keríteni és ezért a céljukért irgalmatlanul feláldozzák új tartalékjait.

HOGYAN EGYEZETT MEG BRATIANU OROSZORSZAGGAL?

MÜNCHEN, aug. 8. A Münchener Neueste Nachrichten jeelnti: **Bratianu úgy egyezett meg Oroszországgal, hogy Románia közbelép, ha az oroszok kézzelfogható eredményeket mutatnak fel Hindenburggal szemben, ha a központi hatalmakat visszavetik a Kárpátokba és végül ha Oroszország 200.000 emberrel segíti és pénzzel és lőszerrel látja el Romániát.** Nem állapítható meg, hogy ez a bolgár forrásból származó jelentés igaz-e, de valószínű, hogy valami ilyesféle megegyezés tényleg létrejött. Az a kérdés, vajjon a megegyezéstől függetlenül Oroszország nem tesz-e kísérletet arra nézve, hogy csapatokat küldjön román területre és onnan támadja meg Erdélyt.

CSAPATAIK ÉLÉN HARCOLNAK AZ OROSZ EZREDPARANCSNOKOK.

BERLIN, aug. 8. A Ruszkija Weszt-nik közli Bruszilow parancsát, mely szerint a dandárparancsnokok és ezredparancsnokok kötelesek személyesen a harcba vezetni csapataikat és folyton szemük előtt tartani alantasáikat.

BORZALMAS CSATÁK A SOMME MELLETT.

BERLIN, aug. 8. A Kölnische Zeitung haditudósítója jelenti a Somme-frontról: **A**

Fájdalmas szívvel jelentem nóm szül. Bruni Sylvia és leányaim Vilma és Angyalka nevében is, hogy egyetlen fiam

csik vacsárcsii

ifj. Balás Gyula

m. kir. honvéd egyéves önkéntes tisztjelölt

a tiroli Levicoban f. hó 2 án reggel elhunyt.

Kérek egy imát.

Id. Balás Gyula

m. kir. fővárm hivatali főnök.

Minden külön értesítés helyett.

németek jól állanak. A csaták a legborzalmasabban az összes eddigiek között, de a válságon már túl vagyunk. Ennek tudatában van mindenki, a főparancsnoktól kezdve le egészen a legegyszerűbb közkatonáig. A szövetségesek offenzívája nem érte el célját. Ha az ellenség folyton újabb tömegeket vet harcra, céltalanul áldozza fel nemzetét virágát. A haditudósító megállapítja, hogy minden visszafoglalt falu huszezer emberébe került az ellenségnek.

THIAUMONT NAPONTA GAZDAT CSERÉL.

BERLIN, aug. 8. A Lokalanzeiger jelenti: Thiaumont romja jelenleg a franciák kezében van. Harmadikán éjjel a franciák visszafoglalták, negyedikén a németek foglalták el, ötödikén ismét a franciáké lett. A harcok itt tovább tombolnak. Fleuryt a németek szilárdan a kezükben tartják.

JOFFRE A KÖZPONTIAK KIMERÜLÉSÉBEN REMÉNYKEDIK.

ROTTERDAM, aug. 8. Párisból jelenti: Joffre a következőket jelentette ki egy amerikai újságirónak: Ellenségeink már utolsó tartalékjaikat is behívták, tehát nincsen több módjukban, hogy tartalékjaikat egyik pontról a másikra dobják. Arra a kérdésre, hogy meddig tart még a háború, a következő választ adta: Talán hetekig, talán még rövid ideig, de valószínűleg vége lesz, mielőtt ellenségeink ereje végleg kimerül. Elérkeztünk a háború fordulópontjához. A franciák Verdunnál meghiusították a németek tervét és ez javunkra billentette a mérleget.

AZ ANTANT KÖVETEI ELHAGYJÁK ATHÉNT.

PARIS, aug. 8. A Petit Journal jelenti Athénből: Úgy hírlik, hogy az angol és francia követek végleg elhagyják Athént.

TÖRÖK HIVATALOS JELENTÉS.

KONSTANTINAPOLY, aug. 8. A főhadiszállásról jelentik: A törökök Kermansahból előnyomulva, elfoglalták Sanát és több más községet.

NAGY ROBBANÁS KÖNIGSBERGBEN.

KÖNIGSBERG, aug. 8. Az orosz muni-ció átrakásánál nagy robbanás történt tegnap reggel a rottensteini tüzérségi raktárban. Eddigi megállapítások szerint 30 munkás és 20 asszony meghalt, 14 személy súlyosan és 58 könnyebben megsebesült. Eddig még semmi nyoma nincs annak, hogy valami merénylet vagy kémkedés okozta volna a katasztrófát.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

Nyomatott: Zastovieh Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Bizományi, és beraktározási vállalat

Rosenberg és Altberger

Elvállal mindenféle ingó beraktározást, ingó és ingatlan eladást; átvesz mindenféle szoba- és cégfestést a legjutányosabb árban és szolid kivitelben.

Iroda Via Branchetta 2. ROSENBERG JANOS. — Folyó számla a Magy. Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

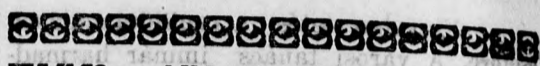
Olcsó német tanfolyam.

Havi 8 koronaért heti 2 német órát ad gyakorlott nyelvtanítónő. Cim Via Car-ducci 12. II. em. balra.

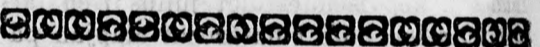
A háboru okozta nagy drágaság eacára csodaolcsón szállítom, míg a készlet tart, a következő árakat: 1 nichel Gloria Rem extralapos, lánccal K. 6:50 ugyanaz duplafedel-lel K. 9:—, 1 Elektro goldis lapos Rem. lánccal K. 7:50, 1 ébresztő K. 5:50, 1 valódi ezüst Rem. duplián borítva, 3 fedelű, Gre Roskopf szabad. K. 16:—, 1 szabad nichel W. Rock gyári plombával K. 15:—, 1 acél vagy nichel, bőr karkötő óra K. 10:—. Gazdagon illusztr. árjegyz ingyen és bérm

Cypres Ignatz Krakau Szwska 13/118.

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindama előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátralékban vannak, szíveskedjenek az esedékes összeget posta útján, küldönnel vagy személyesen kiadóhivatalunkhoz Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám I. emelet juttatni, mivel személyzetünk nagy része bevonult a katonasághoz és nincs módunkban a nyugtákat valamennyi előfizetőnknek házról-házra küldetés végett elhozni.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D. gyógyszer-tárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Junius 1-én nyílt meg Sušák-Pećinóban a

„JADRAN” nagy tengeri fürdő

fényesen berendezett szálloda-penzióval.

A Jadran tengeri fürdő Pećine legszebb helyén fekszik (a Gál és Sablich nyaralók között). 400 kényelmes kabin, napfürdő, zuhany, pazarul berendezett buffet.

A „Jadran Szálloda-Penzió”-ban

nagy kényelemmel berendezett 50 szoba, páratlan tengeri kilátással az egész Quarneróra, Saját viilamos világítás. Elegáns vendéglő terraszsal. Kitűnőkonyha és italok. Mérsékelt árak. TELEFON 214. sz. A „Jadran nagy tengeri fürdő” és szálloda-penzió igazgatósága Sušák-Pećine.

Tamburino vendéglő és szálló.

Via Lod. Kossuth, a főposta mellett.

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy m. t. vendégeim óhajának megfelelően **megnagyobbítottam helyiségeimet** egy a Calle della Posta 3. szám alatt levő új étteremmel.

Mindig friss ételek helyi és magyaros módra készítve. **Nagy választék halban.**

20 vendégszoba 2 koronától feljebb.

Havi előfizetés ebéd vacsorára 72 kor. Napi ebéd K. 1:20. Vacsora arányos árakban.

Mély tisztelettel **BARBIS ANGELO.**